

Οι Αχειροποίητες εικόνες της Θεοτόκου.

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Θεολογία και Ζωή](#)

Η παράδοση που αφορά στις αχειροποίητες εικόνες της Παναγίας ξεκινά να αναπτύσσεται μετά την Οικουμενική Σύνοδο της Εφέσου. Στα πλαίσια της καταπολέμησης του Νεστοριανισμού αναγνωρίζεται πλέον η Παναγία ως Θεοτόκος ενώ απορρίπτεται ο όρος Χριστοτόκος που της απέδιδε ο αρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, Νεστόριος (428-431). Η εικόνα της Θεοτόκου έχει κατά κύριο λόγο δογματική σημασία διότι υποδεικνύει και βεβαιώνει την Ενανθρώπηση του Λόγου. Αποτελεί σιωπηλό κήρυγμα που μορφώνει τους πιστούς για την πραγματικότητα της Θείας Ενσάρκωσης.

Μετά την παράδοση που θέλει τον Λουκά ως τον πρώτο αγιογράφο της χριστιανοσύνης, υπάρχουν και σχετικές παραδόσεις που αναφέρονται στις αχειροποίητες εικόνες της Παναγίας

Η Παναγία της Λύδδας

Η παλαιότερη αχειροποίητος εικόνα της Παναγίας που θεωρείται δηλαδή ότι δεν ημιουργήθηκε από ανθρώπινο χέρι, προέρχεται από την πόλη Λύδδα⁴²⁵ της Παλαιστίνης (5ος αι.). Η αρχαιότερη γραπτή πηγή περί αυτής της εικόνας απαντά το 726 σε κείμενο του επισκόπου Κρήτης Ανδρέα (690-740)⁴²⁶, ο οποίος την ονομάζει "αχειρόγραφον". Το 839 γίνεται μία εκτενής αναφορά στην ιστορία που συνοδεύει την εικόνα της Λύδδας και στη συνοδική επιστολή των τριών Πατριαρχών το 836 (Αλεξανδρείας, Αντιοχείας και Ιεροσολύμων) προς τον εικονομάχο αυτοκράτορα Θεόφιλο (829-842)⁴²⁸. Σύμφωνα με την επιστολή οι

απόστολοι Πέτρος και Ιωάννης κατά τη διάρκεια του ευαγγελισμού των κατοίκων στην πόλη Λύδδα, χτίζουν ναό προς τιμή της Παναγίας και την παρακαλούν να τον επισκεφθεί. Εκείνη τους υπόσχεται ότι θα βρίσκεται σε εκείνο τον τόπο μαζί τους: "Καί αὐτόθι μεθ' ὑμῶν εἰμί". Τότε αποτυπώνεται με θαυματουργικό τρόπο, η εικόνα της Παναγίας, σ' ένα κίονα του ναού: "Καί δὴ θεία τινὶ καὶ ἀοράτῳ ἐνεργείῳ χαρακτήρ αὐτῆς κίονι ἐνὶ ἐνίδρυστο•". Δύο αιώνες περίπου αργότερα, όταν ο αυτοκράτορας Ιουλιανός ο Παραβάτης (361- 363), πληροφορείται για την αχειροποίητο εικόνα της Παναγίας, στέλνει στη Λύδδα εβραίους ζωγράφους για να την εξετάσουν και να διαπιστώσουν τι συνέβη. Οι ζωγράφοι προσπαθούν να καταστρέψουν την εικόνα, εκείνη όμως γίνεται όλο και πιο λαμπρή και παραμένει ανέπαφη από τις παρεμβάσεις των βέβηλων: "ἔτι μᾶλλον λαμπροτέραν καὶ ἀπαράλλακτον ἐν τῷ βάθει τοῦ κίονος ἐφεύρισκον". Εν συνεχεία σημειώνονται και διάφορα θαύματα που συνέβησαν από την εικόνα, όπως καθαρισμοί λεπρών και θεραπείες ασθενειών: "δι' ἧς καὶ δαίμονες ἐλαύνονται, νόσοι θεραπεύονται, λεπροὶ καθαρίζονται, δυνάμεις, πᾶσα μαλακία καὶ ἀσθένεια ῥώννυται".

Στη συγκεκριμένη εικόνα αναφέρεται και ο Γεώργιος Μοναχός (9ος αι.) ως εξής: "τό προσκυνούμενον καὶ τιμώμενον ἀχειρότευκτον ἀπεικόνισμα...".

[\(περισσότερα...\)](#)